

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP

XVI. évfolyam, 6. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IV., Harambašić-utca 20. szám.
Telefonszám 800.Megjelenik minden nap délután
vasár- és ünnepnap kivételével,
Előfizetési díj havonta 10 dinár.

Egyes szám ára fél dinár

Segíts magadon Európa.

Vizkesszi napján kérdődött meg Cannesben a szövetséges hatalmakból alakult legfőbb tanácsnak legújabb, de bizonyára nem utolsó konferenciája. A világszejő már helek óta foglalkozik az összefoglaló programjával, de tulajdonképpen mégis nagyon kevesen tudják azt, hogy mi forrásban történik? Mi lesz ott? Talán csak újabb randevu? Kétségtelen, hogy Párisban a konferencia tekintetében bizonyos kellemetlen érzés uralkodik, valami rossz előérzet, vagy előjel. Valamely megmagyarázhatatlan jelenség azt sugja a franciáknak, hogy a német jóvátétel kérdésében az eddigi merev álláspont elhagyható.

A cannesi tanácskozás idejét nagyon rövidre szabták, alig tíz nap az egész idő, ami bizony édes-keves csak a legsürgősebb problémák megvitatására is, mert az a nagy kérdés, miként lehetne egész Európát — Oroszországot is beleértve — gazdaságilag talpraállítani, ezuttal valószínűen csak elvileg forja a legfőbb tanácsot foglalkoztatni.

A gazdasági újjáépítés ma a legfőbb probléma, amelynek megvitatása semmiesetre sem lehet mellőzhető, mert a gazdasági helyreállítás érdekében tett legkisebb munka is eredményt mér. A konferencia tagjai közül az olasz kormány megatartásáról ellentétes hírek vannak forgalomban Londonban ezt hiszik, hogy Oroszország az angol álláspont felé hajlik, míg Párisban már ezt tudják, hogy mindenféle engedelménynek ellene van Oroszország. Hír szerint az olasz delegátusok a konferencián azt fogják javasolni, hogy a nagyhatalmak képviselői jöjjenek össze Oroszországban és ott tanácskozzanak az Oroszországhoz való viszony kérdéséről.

A cannesi konferencia tárgyszórozatán elsősorban Európa gazdasági helyreállításának kérdése szerepel. Lloyd George szerint pedig ez a kérdés az egész jóvátételi kérdésen uralkodik. Ez az álláspont bizonyos mértékig indokolt, de a francia vélemény szerint ez a talpraállítás csak fokozatosan és hosszú időközökben történhetik, de a Németország részéről fizetendő jóvátételek kérdésének ettől függetlenül kell maradnia. Franciaországnak Németországgal szemben követelése van, amelynek elintézésétől az ország költségvetési egyensúlya nagy mértékben függ és teljesen lehetetlen Franciaországtól azt követelni, hogy annál a dolognál, amely őt megilleti, áldozatokat hozzon.

A felteknek egymással szemben engedni kell a merev álláspontokból. Lloyd George beleegyezik ebbe, hogy Franciaországnak bizonyos előnyöket biztosítson így például a december 13-ki pénzügyi egyezmény revízióját, külföldön pedig a Saar-vidéki bányák becsülését, amit el fognak használni Franciaország így körülbelül 300 millió aranymárkához jut, ha a terület Belgium is elfogadja, amelynek elsőbbségi joga van.

Az angol delegáció Németországgal szemben semmitféle kényeszerend szabályt nem kíván és nem akar alkalmazni s ezért a német birodalom pénzügyi ellenőrzésére szolgáló eszközök szaporítását csak azokkal a feltételekkel fogja el, ha azok Németország szuverenitását nem sértik.

A konferenciát megelőzően Párisban tárgyalások folytak a jóvátételi bizottság és Németország megbízottjai között. A jóvátételi bizottság ekkor a német megbízottakkal közölte, hogy néhány héttel előbb három követelést támasztott Németországgal szemben, de azokra Németországtól mindezekig választ nem kaptak, ezért Németországnak a moratóriumra vonatkozó kérelmével mindaddig nem foglalkoznak, amíg az a választ meg nem érkezik Németországtól viszont azon az állásponton van, hogy a jóvátételi bizottság követeléseire csak akkor adhat választ ha a cannesi konferencia eredményei már is meglehetősen Ennek következtében a jelenlegi helyzet a német kormány és a jóvátételi bizottság között némileg tisztázatlan, s nem lehetetlen, hogy a január 15-ki terminus, amikor a német jóvátételi fizetés esedékessé válik, bekövetkezik, mielőtt még ezt a bizonytalanságot megszüntetni sikerül.

Hannibal ante portas! Még egy hét s a terminus elérkezett. Most tehát minden attól függ, mennyire sikerül Angliának Cannesben a francia bizottsággal szemben álláspontját érvényesítenie. Franciaország azonban — a jelek szerint — úgy látszik, szívesen tárgyal az ehhez az elhatározásához, hogy Németországtól feltétlenül követelni forja a január 15-én esedékes részletek megfizetését.

A konferencia iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Amerika is elküldi képviselőit Cannesba. Az a vélemény alakul ki a politikusok között, hogy Európának kell segíteni önmagán; anélkül hogy Amerika segítené. Ez pedig csak úgy valósulhat meg, ha a német jóvátételekről szóló vizálykodást befejeznék és a szárazföldi fegyverkezést a háború előtti mértékre lezárnák.

A cannesi konferencia. A változófolyamok rendezésének kérdése.

Az Evening Standard jelenti, hogy Lloyd George a cannesi konferencián ugyanolyan megelégedésben kívánja részesíteni a világot, mint annak idején Hughes Washingtonban. Lloyd George „idércényű béke helyébe amely Versailles óta uralkodik”, a nép kölcsönös megértését akarja helyezni.

A tárgyalások megkezdése előtt Lloyd George és Briand a változófolyamok megszilárdításáról tárgyalnak.

A tervezett gazdasági konferencia székhelye valószínűleg Kopenhága lesz.

Az olasz delegáció Cannesben.

Bonomi miniszterelnök 5-én elutazott Cannesbe és részt vett Lloyd George és Briand előzetes tanácskozásán. Bonomi kíséretében vannak Rossini, a kincstári főigazgató, Clarocca kincstári osztályfőnök és Della Toretta.

Az olasz kormány tagjai között a jóvátétel kérdésében még nem alakult ki egységes felfogás. Megatartásukat a kabinet tagjai jórésztben a cannesi konferencia döntésétől tették függővé.

Bonomi határozottan az angol álláspontot támogatja, Della Toretta a jóvátételi bizottság befolyása alatt áll. Az olasz határozatlan megatartást tanúsít. Az olasz érdekek a többi hatalmak megatartása szerint változnak, annyi azonban kétségelen, hogy ha Franciaország ráveszkodik a jóvátételi fizetések teljesítéséhez, arról Oroszország sem mondhat le. Nagyjában azonban az olasz érdekek azonosak az angol érdekekkel.

Rathenau nem ment el Cannesba.

A Berliner Taablatt jelenti, hogy dr. Rathenau nem ment el Cannesba.

Tervezet Európa gazdasági újjáépítésére.

Cannes. A konferencia pénteken délelőtt 11 órakor nyílt meg. Az előki székben Briand ül.

Az ülésen felolvasták annak a határozatnak a tervezetét, amelyet Leucheur elnökével Párisban a múlt héten összeült ipari és pénzügyi szakértők elfogadtak

és amely Európa gazdasági újjáépítését célozza. A tervezetet általánosságban elfogadják. Ennek következtében legközelebb nemzetközi konferenciát hívnak össze, amelyen a főképpen érdekelt hatalmak, köztük Németország és Oroszország is hivatalos-k lesznek. Oroszország részéről a meghívást azonban bizonyos feltételektől tessék függővé. Deltán a legelsőbb tanács tartott ülést, hogy megállapítsa az Oroszországtól követelendő garanciákat.

Cannes. A szövetséges hatalmak konferenciájának első ülésén Lloyd George miniszterelnök Briand felszólítására ismertette Európa általános gazdasági helyzetére vonatkozó nézetit és bizonyos javaslatokat terjesztett be. A különböző küldöttségek vezetői kijelentették, hogy a javaslatokkal elvileg egyetértenek.

Oroszországot meghívják a konferenciára.

Cannes. Az Európa talpraállítása érdekében megtartandó nemzetközi konferenciát legközelebb összehívják. — Németországot és Oroszországot meghívják a részvételre, Oroszországot azonban bizonyos feltételek mellett.

A franciák nem járulnak hozzá a német hadisarc leszállításához.

London. A Daily Mail jelenti: Elhatározták, hogy a legelső tanács szombat délelőtti első ülésén mindegyik miniszterelnök ismerteti a gazdasági újjáépítésre vonatkozó nézetét. Anglia azt indítványozza, hogy elengedi a 600 millió font sterlinget kitevő adósságot, mellyel Franciaország Angliának tartozik, ha a franciák hozzájárulnak a német adósság leszállításához, a franciák e javaslatot azonban visszautasították.

A megbeszélések során a szövetséges miniszterek tanácskoztak Lloyd George javaslatáról, amelyet Briand miniszterelnökkel a londoni konferencián közölt volt és amely szerint Németországnak, amely 600 millió aranymárkát január 15-én és február 15-én nem tudja megfizetni, 1922-ben 500 millió aranymárkát köteles fizetni 125 millió havi részletekben április 12-ig.

Ötszázmillió korona hitelt ad Csehország Ausztriának.

Bécs. A jövő heten Prágában megkezdődnek a tárgyalások Csehország részéről Ausztriának adandó hitel módjairól. A hitelt 500 millió cseh koronára tervezik.

Tízmillió korona alaptőke egy legitimista lap megalapítására.

Budapest. A cégjegyzési hivatalban nemrégiben kérvényt adtak be, mely tízmillió korona alaptőkével meginduló lap- és könyvkiadó részvénycsoporthoz bejegyzését kéri. A részvénycsoporthoz tartozó Vásonyi, Ugron Bródi Ernő és Lédermann Morzsidó hiteltörvényi elöljáró. A budapesti lapok úgy írják, hogy az új lap és könyvkiadó részvénycsoporthoz egy legitimista lap megalapítása érdekében szerveződött.

A bolsevisták átlépték a finn határt

Helsinki. A bolsevik csapatok a menekülő korjalai bandák üldözése közben átlépték a finn határt. A gyenge finn határőrség visszavonult. — A finn kormány Moszkvában tiltakozott a határsértés miatt.

Tőzsde.

január 7-én.

Zürichi tőzsde nyitása. Devizák: Berlin 265, New York 518, London 2170, Párizs 4155, Milánó 2225, Prága 830, Budapest 085, Zürich 183, Amsterdam 18940, Varso 018, Bécs 018, osztrák bélyegzet 010.

Berlini tőzsde zárlat. Devizák: Amsterdam 6850, Anwerpen 1440, Olaszország 812, London 790, New York 18850, Párizs 1510, Svájc 3625, Bécs 630, Prága 301, Budapest 3090.

A böcsület se kulya.

Írta: Szilveszter Elemér.

— A „Bácskai Napló” eredeti tőrőfája.

Mint ez a híres salamenci lovag, én is e indulam szelmalom nézni, ami a földünk egyik híresége. Sokat látam kívülről meszsziről, de belülről még egyet sem. Hát egy bácskai országot mentén találtam is egy ifjélet. De a vitorla hiányzik róla. Kérdem egy botorkálótól: Hol a molnár? A malom előtt kis házikóra mutatott, ott a molnár.

A malom tulajdonosa hosszukás, öreges száraz ember. Mondom: eljöttem megnézni a szelmalomát, mert abból tanul az ember, amit a maga szemével lát, nem a máséval.

Az öreg tulajdonképen igen jólelkű ember. Epen az én emberem, szeret magyarul.

— Nohát jelenleg ez az a szél malom. Azaz hogy illetőleg már csak volt szelmalom. Mert jelenleg motor hajlítja már és így a malom motoros malom. Nohát ez az én malomom. Azaz hogy csak volt az enyém, meg hát lesz is, de jelenleg bérbe van adva egy fűszeresnek, hát most a munkát az ő szava forgatja itt.

Megáll egy kissé az öreg. Sőt, háj, aztán folytatja:

— Pánztelen voltam, hát kiadtam a fűszeres zsidónak. Azt hittem, neki több van. De tulajdonképen fal mellé lettem állítva, mert ő is pánztelen, aztán nem örülhetünk kereskedelemre. De

Feloszlik a keresztény-part Bethlen beszede miatt.

— Andrássy és Apponyi új pártot alakít.

Budapest. A keresztény párt sorsára megrészben hatást fog gyakorolni Bethlen miniszterelnök elhatározása. A párt ama tagjai, kik eddig helytelenítették a szélső karisták elvakult magatartását, feltétlenül követni fogják Bethlent. A szélsőséges karisták elválnak a keresztény párt zömétől.

Egy új párt már régebben felfogott volna Andrássy és Apponyi vezetésével. Ez az új párt most már rövidesen meg fog alakulni.

Az új párt tablóján azonban nemcsak a karizmus fog szerepelni, hanem fel fogják venni mellé a felekezeti jelzőt is. Ez a párt utódjává válik az egykori nappártnak. A két szétváló csoport között még bizonytalan Halper Istvánnak és közvetlen környezetének elhatározása. Hírszerint Halper semmi esetre sem szövetkezik a szélső karistákkal.

A keresztény párt szerdán vagy csütörtökön értekezletet tart, melyen a párt sorsa eldőlt.

Közoktatási tanács ülése.

Bograd. J. nuár hó közepén összeül a legfelsőbb közoktatási ügyi tanács, amelyen a pedagógiai intézet rektorát fogják megválasztani.

Spanyolország marokkói helyzete

Madrid. Lascierva hadügyi miniszter visszatért Madridba. A miniszter a parlamentben nyilatkozott a újáról. Kijelentette, hogy annak eredményével meg van elégedve, s nem szándékozik lemondani. A foglyok kiváltása céljából megindult tárgyalások, nyomom haladnak a csupán azért szenvedtek némi késedelemet, mert a megbízottak nem tudtak megfelelő biztosítékot nyújtani. A spanyol királyi pár 6-án Mellilába elutazott.

Bethlen Bécsbe megy tárgyalni.

Bécs. A bécsi lapok úgy írják, hogy Bethlent január 12 és 16-ka között várják Bécsbe, a gazdasági tárgyalások megindítására.

Az irországi béke és az új választások.

London. Jogszközkörből az a felfogás terjedt el, hogy a mostani parlament nincs jogosítva az irországi béke kérdésében dönteni. Anyira az alkotmány rendszerezésébe várt a béke kérdéssel kapcsolatos alkotmányváltoztatás, hogy arról csupán új választás után összeülő parlament dönthessen ezért a választást okvetlenül meg kell tartani a béke ratifikálása előtt.

Olaszország fáradozásai a megegyezés kérdésében.

London. A Reuters ügynökség jelenté Cannesból: Olaszország azon fáradozik, hogy a jóvátételi kérdésben megegyezést üssön nyelbe. A három miniszterelnök megkísérelte, hogy közös pontokat találjon amelyekben a megegyezés alapulhatna. E kísérletek eddig eredménytelenek maradtak, de remény van rá, hogy a magánmegbeszélések után a legfelsőbb tanács egyik teljes ülésén létrejön a megegyezés.

Az S.H.S. királyság lakosainak száma.

Az 1920. évben megejtett számlálás alapján ugyancsak megközelítő pontossággal, de azért körülbelül a tényleges helyzetnek megfelelőleg adhatunk számot a királyságban élő lakosság számáról.

A tulajdonképeni Szerbiában a férfiak száma 2.020.457, a nők 2.136.683, az összlakosság 4.157.140.

Cs. Gorában a férfiak száma 86.597, a nők 86.364, összesen 172.961.

Bosznia-Herzegovinában a férfiak száma 503.645, a nők 552.819, összesen 1.056.464.

Dalmáciában a férfi lakosság száma 149.925, a nők 151.421, összesen 301.346.

Horvát Szlavonországban a férfiak lakosság száma 1.262.608, a nők 1.329.251, összesen 2.591.860.

Banátban a férfi lakosság száma 234.868, a nők 245.951, összesen 480.819.

Bácskában a férfi lakosság száma 407.971, a nők 427.825, összesen 835.796.

Muraközben a férfi lakosság száma 47.968, a nők 48.977, összesen 96.945.

Közben a férfi lakosság száma 9.831, a nők 11.088, összesen 20.919.

Szlovéniában a férfi lakosság száma 503.645, a nők 522.819, összesen 1.026.464.

Az egész ország férfilakosságának a száma 5.676.547, a nők 5.914.245, az egész ország lakosságának a száma 11.590.792.

Miután még Dalmáciában a megszállás miatt, — továbbá az egyes helyi nehézségek folytán a pontos szám nem volt meghatározható.

akkor nem úgy volt. Ide csődült a sok nép, az enyém az első mind azzal kezdte. Pedig néha három hónapig is várta a szelet. Aztán a keresztet mi volt? Egy kító lizet 7-8 krajcárba került; igaz, hogy az őlésekkor is tíz percent vámot szedünk, kukorica darálás után őt.

De a nép végzettség volt. Megszédagodni? Utunk, ha élünk. De tessék most körülnézni: a mai molnár mind megszédagszik. A kisebbek házat, szőlőt, földesket vesznek, a gazmalmosok emeletes házakat. P. l. c. on villát és egy szórják a pénzt mint a homokot.

Mért? hisz régen is tíz percent volt az a vám. Kiadás akkor is volt. Tetszik látni ezt a malom: szelmalom volt. A szelmalom pedig ugyebár nem kell fizetni? Mégse mentem semmire.

Most meg motor hajlítja a gépet, a motort pedig drága szennel kell etetni. A bérlem pedig mégis megszédagszik belőle. Nem vihettek tovább a mesterséget, mert a fiamat elvittek háboruba.

A fűszeres zsidó egy kukkot se ért a mi mesterségünkhöz, mégis azzal kezdte, hogy ledobta a vitorlát. Most a malom úgy néz ki, mint egy koppaszlotti lud, de haszon az van.

Tehát jól megy a malom? Jól hát... am ddig rejta nem veszt.

Mert én megmondok magának uram, hogy hol van itt elásva a

hogy egyik szavammal a másikba ne ölsem, ez úgy volt kérem, hogy ez a malom huszonhat éve az enyém és ha győzőm szusszal, hát még huszonhat esztendőig az enyém. Legénykorban spórolt pár száz pengőc kével mentem bele, adósságra vettem, no mondjuk csak úgy, ahogy van, aztán törlesztettem és kinyögtem. Akkor ez a malom már szelmalom volt. Mit kereset akkor egy ilyen szél malom? Egyszer is pár forintot, másszor is, ahogy a szél fúj. Összehordták a sok örölni valót.

„Mikor jöttünk érte, Pista bácsi? Perazé, csak ha szél volt akkor örülhettem. Nincs szél. No, aztán megjött. Hamar föl a vitzlával, szedjük össze a kis keresettel. Tetszik ugyebár érteni, hogyan megy az. Odateszem a vitorlát, ahová akarom, az az hogyhát ahová muszáj, hogy szélnek legyen, aztán úgy van ez, hogy a vitorla tengelye forgatja a kis orsót, a kis orsó a nagy orsót, fogaskereket, meg a felső malom követ. A felső kő elalt van az alsó kő, amelyik épen akkora, de nem mozdul. A felső kő lúka a közepén, hát oda öntöm a gabonát, a kő forog, összedarálja a gabonát. A kukoricát egyszer ereszttem át rajta, megvan a dara.

Kenyérnek, kalácsnak való szem háromszor lesz megdolgozva. Először is, másodsor is a hengerbe teszem, harmadszor jön csak a kőre. Mikor a hengerről lejön a darabos, de a kő tisztán kisdja a lisztet meg a korpát. A korpát

is, meg a dercet is, mert az epra is a derce, a gorbója meg a korpát; de mint molnár az azt összekeverjük, aztán nevezze a nép, ahogyan akarja, kidercenek, ki korpának. Node, más is jön abba még, de nem mindünk, hanem a nygymalmoknál, amióta a háboru beütött, az isten verje meg!

— Dehát mi a szősz jöhet még bele? kédem az öregot. Titkot tudó ravasz arcot őt!

— Nohát, azt tetszik tudni ugyebár, hogy a malomba vitt gabona szenetes egy kicsi? A malom rostáján kell azt jól kirosátni. Előkerül onnét sok szemét: por, üször, toklász, ördög bocsor, vadboros, megymás. Ezt mind kiszedjük. Én eldobom. De a maiak a jó nehéz kopozóport csöndesen belekeverik a korpába, hadd vigye a nép. Hát a háboru óta ez így megy. Ő méter derce elbir egy félméter port. Aztán a korpát se úgy edják ki, ahogy dukál. Mert az igazság az, hogy a kőver buzsa mázsája csak husz kiló korpát ad, a vékony szemű huszorötöt. A maiak a vastag után is adnak huszonnyolcat.

Hát a maga idején ezt mért nem tették? Hejaye, méltatlankodik a kérdésen, már hogyan is tetszik azt gondolni, hiszen nem ez a világ volt akkor!

A mai népnek mintegy, hogyan csapják be, mert sokat eltűr. Rászoktatták a lisztjegyekkel. De

Ebben most változás állott be a szándék szerint bizonytalan a delegáció hazatérésének ideje.

A flottabizottság javaslatot szerkesztett. Ezen javaslatot a taktikosság elvéből kiindulva azt célozzák, hogy a hadihajókat nem pusztítsák el, hanem megfelelő átépítéssel alakítsák át kereskedelmi hajókká.

A javaslat szerint az átszervezésnek olyannak kell lennie, hogy mint hadihajók többé ne legyenek használhatóak.

Ez a javaslat nagyon magyarázatra ad alkalmat a konferenciák körök egy részében bizalmatlansággal találkozik.

Harding a konferencia eredményéről.

Washington. Harding a washingtoni konferencia eddigi eredményéről nyilatkozott, s kijelentette, hogyha nem is teljesedtek mindazok a remények, melyeket ahhoz fűzött, mégis kétségtelen, hogy nyolcban hozzájárult a nem-

zetek kölcsönös megértéséhez. — Franciaországnak a tengereljárások kérdésében tanúsított magatartása fájdelmassen érintette az elnököt, aki ebben a kérdésben a következőket mondotta:

A konferencia egy némely céljának meghiúsulása még azoknál is fájdelmas érzést váltott ki, akik eleinte ellenséges magatartást tanúsítottak a konferencia gondolatával és céljaival szemben. Az a fel fogása, hogy a kényes kérdéseknek nyílt tárgyalása a nemzetek közeledését fogja előmozdítani és leompítja azokat az ellentéteket, melyek a konferencia tárgyalásai folyamán élesen szembe kerültek egymással.

Összefoglalva az eredményt elnök mondani, hogy az elnök erősen meg van győződve, hogy azok a nemzetek, melyek a konferencián résztvettek magasabbrendű vágyakat fognak táplálni, mint területüket fegyveres erővel növelni.

Özgasdaság

Bácsmegeye állategészségügye

A B. N. tudósítója illetékes helyen a vármegye 1921 évi állategészségügyi állapotáról a következő információkat nyerte:

A marhaállomány egészségügye a fellépett járványos betegségek ellenére is kielégítőnek mondható. Köröm és szájfőjás csak szeptemberben jelentkezett három járásban és négy községben, de október végére sikerült a veszélyt elhárítani. A tekonykór júliusban lépett fel járványosan 18 községben; most csak két községben pusztult. Lépfene csak szörványoson jelenkezett; a lórüh is viszszaszorult, van úgy, hogy 11 faluból most csak 6 faluban jelentkezik meg. A sertésvész 14 községben lépett fel járványosan, ma már csak háromban pusztul s még ma is 14 faluban és 2 városban nem sikerült elfojtani.

Mindeme járványok letörésére az állategészségügyi hatóságok részéről szigorú intézkedések történtek, melyek közül a legfontosabb az 1110. számú eljárási rendelet. Sajnos, az egyes községek nem vették eléggé lelkiismeretesen a rendeletet s innen van, hogy úgy az emberi, mint az állati egészségre és életre sokszor tragikusan veszélyes veszélyeket mai napig sem sikerült elfojtani. A járványok elleni védekezés szempontjából illetékes helyen igen szükségesnek tartanak, hogy a beteg állatok tulajdonosai kártérítést kapnának a hatóság részéről elpusztított beteg állataikért, mert így a tulajdonos megfelelő ellenérték fejében szívesen bejelentene minden egyes esetet s ezzel a betegségek már csirákban elfojthatók lennének Be-

gradban különben már kész egy törvénytervezet, mely az egész királyságra kiható intézkedéseket tartalmaz az állategészségügyi szolgálatra vonatkozólag.

Igen fontosak a marhaállomány egészségügyi állapotának szempontjából a marhavásárok, melyeken a marhakereskedlem kontrollálása is legjobban történhetik. Az állampárti hivatalhoz érkezett jelentések szerint a marhavásárok rendezése nem mindenütt történt az előírások szerint, ép ezért a közel jövőben intézkedések tétlenek arra nézve, hogy a marhavásárok ügye a vármegyében rendeztesse. Az állatállomány s emberi élvezeire szolgáló hus megvizsgálására is legelőrebb intézkedések történnek oly értelemben, hogy ott, ahol állatorvosok vannak a felügyeletet az állatorvosok, a többi helyeken pedig ecéliből rendezendő kurzusokat végzett egyének fogják végezni.

Szükséges lenne a marha- és lótenyésztők részére egy határozott irányt megszabni. Evéből egy vegyes bizottság kiküldését tervezik, mely szakemberekből s tenyésztőkből állana, s amelynek ezirányban konkrét javaslatot kellene tennie. Tervebe vették egy társulat megalapítását is, mely a gazdákat észszerű tenyésztésre kioktatná s ennek szabályai köteleznék a gazdát arra, hogy a marha egészségére és a járványos betegségekre a legnagyobb figyelmet fordítsa.

Itt jegyezzük meg, hogy december 1. óta a vármegyei állategészségügy élén Szkomilya Pál állatorvos áll, aki egyúttal Sombor város állami állatorvosa is.

Színház.

Az „Iglói diákok“ a legényegyletben.

Pénteken este a legényegylet helyiségében Farkas Imre „Iglói diákok“ című diaktörténetét játszolták az egylet tagjai.

A minden fázisában kifogástalan játékot a szereplők tehetsége emelte. Rutkán van alkalmunk a közönségnek jó magyar színdarabot látni és még kevésbbé itt Subotcán, ahol a különböző címek alatt dolgozó műkedvelők csak rutkán jutnak abba a kellemes élvezetbe, hogy hozzájáruljanak az ember nélkül is telj házat tudjanak összehozni.

A Legényegylet azonban magasan felül áll ezeken. A játékosok mind kitűnő tehetségek, kiknek képességét már volt alkalmunk a subotcai közönségnek megismerni.

A dákhangulatot, a kedves és örömtelenben teljes vidéki kisváros bor és szerelem öltöndésen zajló életét vetette a szemünk elé Farkas Imre. A játékosok a legteljesebb művészi alakításban mutatták be képességeiket Odobinától csapáros szerepében Szedlák Lajos utóérhetelen volt. Annny közvetlenséggel és olyan igazi szeretettel játszotta meg a szerepét, hogy a közönség percekig tartó tapsal jutalmazta. Simrak pedellus hágyományos eseregyőzővel és kalapjával kacagató látvány volt, melyet Szvetnik László alakított sok tehetséggel.

Holéczy és Patky szerepében Vojnich és Koncek arattak sikert. Emléke szerepét bájosan játszotta meg Kovács Euska, kiknek meg van az az előnyös tulajdonsága, hogy az érzelmeit fiacmanként tudja kifejezésre juttatni.

Az ördög mátkája.

A subotcai műpártoló körök 6. évizetését napján eddig mázsdor Géczi kitűnő darabját, az Ördög mátkáját, az előadás kitűnő bemutatásában került színre s az a hatás, melyet a karácsonyi előadás a nézőkben kiváltott, telt házat vonzott.

Az egyes szereplők öltözékét nem emlékezünk meg, mert a múlt előadás mind sikere, mind tepsa most megisméllődött. A nézők publikum sokat mulatott, sokszor ujjaztatott.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a minden agilitással rendelkező műpártoló körök sorozatos előadásai hasonló ambícióval, ugyanolyan precizitással és tökéletes betanulásban fogja előadni, mint a minőt eddig láttunk és meg vagyunk győződve arról is, hogy ama kulturafeladatot, melyet a műpártoló körök és annak kiváló elnöke maga elé tűzött, az eddighez hasonló igyekezettel és eredményességgel fogja teljesíteni.

SPORT

Tanácskozás az alszövetség közgyűlése előtt. A főszövetség határozata értelmében a subotcai alszövetségnek még január 29-ike előtt meg kell tartania közgyűlését. A subotcai alszövetség tanácsa még nem határozta meg a közgyűlés időpontját, de nagy valószínűség szerint a hétfőn délután összejövő tanács ebben az ügyben határozatot fog hozni.

A közgyűlés összehívásával kapcsolatban dr. Malagurszki Fabián az alszövetség elnöke értekezletre hívta össze a tag-egyesületek kiküldöttjeit, hogy az alszövetség tisztikarát illetőleg az egyesületek már kész listáival álljanak a közgyűlés elé.

Az értekezlet szombaton délután 5 órakor tartották meg a Nemzeti szálló külön termében. A nagy számban megjelenő kiküldöttek élénk vitát folytattak, hogy az alszövetség új tisztikarát delegálás vagy szavazás alapján állítsák össze. A vitából a delegálás alapján történő választást fogadták el, vagyis az alszövetség tisztikarába minden egyesületnek képviselvé kell lennie, így az elnöki tisztséget Bácska, az alelnöki Sloga a főtitkari Sand, a másodtitkari Bácska, és pénztárnoki tisztséget STC delegálja tölténé be. Az igazgatónácsba az intéző és fegyelmi bizottságba első sorban azon egyesületek kiküldöttjei kerülnek, amelyek még nincsenek képviselve az alszövetségi tisztikarában.

Ennek következtében az igazgatónácsba a subotcai Amatőr és STC két taggal, Sport, Akadémiai, Sombori Sport, Sombori Amatőr egy-egy taggal volna képviselve. A fegyelmi bizottságot Konkordia, Sport, Bácska és Senta, az intéző bizottságot pedig Bajmok, Akadémiai, Sand, és Sloga kiküldöttjeiből állana. Ellenőrként Sloga és Bácska edná. A válogató bizottságba Bácska két tagja mellett a bíróbizottság 2 tagja és a Sombori Sport Egylet egy tagja foglalna helyet.

A delegálás alapján összeállítandó tisztikar — a mi véleményünk szerint — nem fejthei ki eredményes működést, mert vannak oly egyesületek, amelyeknek nincs annyi sportérzékkel és sportintelligenciával rendelkező tagja, mint amennyit ezen az előzetes megbeszélésen egy-egy egyesület részére kapáltak, viszont a sport irányításához szükséges szakértő férfakkal rendelkező egyesületek csak kevés delegálttal volna képviselve a tisztikarban. Példának fehozuk a subotcai Amatőrt, amely — a terv szerint — két tagot küldene az igazgatónácsba. Azt hisszük, az, aki ismeri a subotcai sportéletet és az Amatőrt az a legjobb akaratú sem jósló nagy jövőt az alszövetségnek, ha az új tisztikar az előbb ismertetett terv szerint állítanak össze.

Evetovics Miklós kézmű és divatárú üzlete

Subotica, Paje Kujundžićeva-utca 11. szám — értesíti a t. vevőközönséget, hogy a karácsony után kimaradt

őszi és téli áru mélyen leszállított árban lesz árusítva

A bolsevizmus és iscarióti Judás.

A dán vöröskeresztmissió vezetője Moskvából hazatérvén, könyvet adott ki, melyben élményeit írja meg s a többek között a következő érdekes részletet tárja fel az orosz szovjet kulturális és morális irányáról.

„Kazánból Alatyé felé vezető vasútvonalon történt, hogy a vonat a gép valami hibája folytán megállt s nem tudott tovább jutni. Ugyanakkor futott be egy vonat, melynek kocsijai nagyobbrészt levoltak zárva, kivéve azokat a kocsikat, melyekben a vonatparancsnokság utazott. Ezek ablakai nyitva voltak s közülök egyikben remekművi himzéssel díszített csipke függönyök takarták el a bennülőket a nagyvilág szeme elől. Ez a kocsi Michalovna kocsija volt, aki mint parancsnok az ellenőrző szolgálatnak magasabb tisztviselője.

Michalovna a legismeretesebb és legünnepeltebb orosz Varieté-táncosnő s sok orosz főherceg kegyeltje volt s hirtelen a legkegyetlenebb bolsevistává vált. Michalovna értette a módját annak, hogy a bolsevista rendszert a maga céljaira kihasználja hihetetlen mennyiségű ékszert, kincset az ezeregy éjszaka meséjébe illő kényelmet biztosított magának.

„Mi — írja a vöröske részt megbizottja — kértük engedessék meg, hogy kocsikat Michalovna vonatához kapcsolják, a mi meg is történt. Sviagorodban megállt a vonat, ntasai kiszálltak s meghívtak bennünket egy nagyszabású bolsevista üvészünnepélyre. Emlékszobor leleplezés volt. Michalovna tartotta az ünnepi beszédet s magasztalta „a történelmi nagy hőst, esodálatos jellemét, az egész emberiségnek különösen Oroszországnak minden időkbe levilágító példányképét.“

A beszéd végével Michalovna megérintette a villamosgombot s lehullott a lepel. S mit láttunk Rodin stílusában egy apostolalakat, mely lábával a keresztre taposott — „iscarióti Judást.“

Törökök támadnak Görögország ellen.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a törökök által előkészített támadás a görögök ellen küszöbön áll.

December közepén adtunk először hírt, hogy Törökország tavasszal offenzívát indít Görögország ellen. Ez idő szerint még korai ugyan a támadásról szóló minden hír. — Miután azonban kemal pasa az antant minden igyekezte dacára, nem hajlandó kisázsiai kiűritése előtt tárgyalásokba bocsátkozni, kétségtelen, hogy a törökök a kérdést fegyverrel akarják véglegelni.

A csapatok ezidő szerint az ősszel elfoglalt állásokban vannak.

A kormány faházakat rendel Németországban.

Beograd A kormány 20.000 faházat rendelt Németországban ugyanolyan kivitelben, mint amilyeneket Németország a jóvátétel fejében szállított Franciaországban.

Hol állítják fel a segesvári Petőfiszobrot

Tudvalevő, hogy a segesvári Petőfiszobrot a magyar kultuszminiszter intézkedése folytán Segesvárról elszállították a románok elől — A román kormány a szobrot visszakövetelte ez a törekvés azonban — úgy látszik — nem járt sikerrel; mert a magyar kormány elrendelte, hogy a szobor Petőfi Sándor szülőháza előtt állítassék fel. A kiskőrösi Petőfi ház gondnoksága megtett már minden előkészületet, hogy a szobor felállítása a megfelelő országos ünnep keretében meg történhessék, midőn dissonans hangok vegyültek bele az előkészületek munkájába.

Félegyháza polgármestere a város közönsége nevében felterjesztést nyújtott be a kultuszminiszterhez a felállítás költségeihez egy nagyobb összeget is felajánlva — kérte, hogy a szobrot nem kiskőrösön, hanem Félegyházán állítsák fel; mert Petőfi Sándor nem kiskőrösön, hanem Félegyházán született. A magyar irodalmi és tudományos vi-

lág már rég lezárta ezt a vitát, melyet kiskunfélegyháza már 1872 ben provokált, a Kiskőröst ismerte el Petőfi Sándor születési helyének.

Kiskőrös természetesen nem enged jogaiból s ezért érdeklődéssel várják a kultuszminiszter döntését az irányban, hogy hol is állítsák fel Petőfi Sándor szobrát.

A szerkesztésért felel:

TÓTH GYULA.

Nyomatott a Szent Antal nyomdában Subotica, Harambašić-utlica.

Dražbeni oglas.

Tizi elja opšine grada Subotice protiv uženoga Rose Dević u V arugu br. 400 Subotice og stenovnika rad. n. 211 f. 68 i pp. za oduskom br. 6791 — 1915 gruit odr gjeog izers tje na površu u od 1034 h. av. baj kog v. ograda, koje se nazali kod Subotičke g. uniovine vlasti pod 2956 čestice. br. 13194 i 13195 izišca na dne 22 meseca januara god. 1922. pre podne u 10 sati u gradskoj kući I. p. at. br. 71 kod grad kog odvjetništva, na kojem će se spomenuti vinograd na jednu gođinu — 1922 — pod zakup naj više nudiocu izdati.

Zakupnina odma se ima unapried izplatiti.

Silvester Orčić
staratelj
uzapćenog imanja.

Többféle ruganyos

hintó és könnyű kocsik
dorozsmái

eladó. Gyorsan és pontosan eszközöl a kocsigyártásban előforduló javításokat, bogrnár, kovács, fényező és kárpitozási munkákat.

Erdel Bálint

Subotica, VII, Cara Lazara ulica 29.

Klein Géza

fűszer és csemegekereskedése
Subotica Telefon 55

Detail-osztálya 30 év óta a bécsi ur. családok legolcsóbb bevásárlási forrása. — Allendő — vevőinknek engros árak.

1891--1921

Weitzenfeld és Tsa

Subotica. Alapítva 1902-ben.
Telefon 150. Táviratcim: Kenderipar.

Vizmentes ponyvák

eladása és kikölesöndzése. Tüzelő- és kert. tömlők, lisztes, gabonás, gyapju, tollas, komlós és szalmazsákok, madrac és rolettaszövetek jutából és lenből. Mindennemű hásvászon, zsinor, kötél és hevederek. Nagy raktár szőnyeg és lópokrócokban. Iroda városi bárpaleta. Kötélgár: Senéanski-put.

Beck i Drug Subotica
Trumbićeva-utlica. Telefon 412.

PONYVA

zsák, zsinor, gazdasági kötélárú, malom-heveder, felvonó kötelek

lópokróc és lencérnák
gyári raktára.

A bécsi vásár

műbútorai

a legújabb stíli
ebédlő- és háló-
szobák, ur. szo-
bák és klubgarni-
turák nagy raktára

Éder és Erdélyinél,

Subotica, Klein Géza üzlete mellett
Dr. Bene Sudarević ulica 4. szám alatt

SANITAS

BORVIZ

űdítő és olcsó ásványvíz-
pótló ital.

Készül: Decsy Dezső
szikvizgyárában

Čortarski-utlica. — Telefon 610.
Kapható: Decsy Jenő és Decsy Gyula gyógyszerészeknél is.

TRAFIKANT

előnyajánlata
Subotica, Cara Lazara ul.

Paprika, egészbers, majoranna, szoda, lukaváci szoda, gyertya, gépolaj, gépszir, kocsikenőcs, keményítő és keményítőliszt.

HIREK

Kis naptár.

Márc. 2. „Kralj Aleksander“ Suboticei Lovaregylet az Arany Bárány szálló összes termeiben este 9 órakor bálát rendez.

Márc. 4. SAND táncestélye fél 9 kor a Narod kávéház termeiben.

— A király Topcsiderben. Ő felsége tegnap délután az udvari marsall Damjanovics Jász ezredes kíséretében Topcsiderbe ment autón.

— A patriarcha és a miniszterelnök tanácskozása. Tegnap délután a beográdi patriarcha: Dimirije meglátogatta Pasic Nikola miniszterelnököt, aki dr. Momcsilo külügyminiszter társaságában fogadta a görögkeleti egyházfőt. A látogatás célja volt: ő felsége esküvéje alkalmából teendő intézkedések s egyházi szertartások megállapítása.

— A tanítók vizsgája. A közoktatásügyi miniszterumban egy külön bizottság befejezte munkáját, mely a tanítók által leteendő vizsgák programját állapítja meg. A bizottság különös figyelmet fordít a nemzeti tárgyakra és pedig a történelemre és földrajzra.

— Vallásügyenlőség. Maribor. A „Striba“ közli, hogy a kormány 20 izraelita gyermek részére külön hitoktatást alkalmazott.

— Március hó 30 ig beváltják Bécsben az Osztrák Magyar bank jegyeit Bécs. Az Osztrák Magyar Bank tovább folytatja likvidáló munkálatait. A saint germaini és verasillei békeszerződés értelmében az utódállamoknak joguk van arra, hogy az állampolgárait birtokában lévő osztrák-magyar bankjegyeket március hó 30 ig beváltják az Osztrák Magyar Banknál. — Erre vonatkozóan jelentést kell tenniök a bank igazgatóságának. — Abban az esetben, ha a kiűzött időpontig a jelentés nem érkezik meg az igazgatósághoz, az utódállamok birtokában lévő osztrák-magyar bankjegyeket érvénytelennek tekintik.

— Meg kell kezdeni a hernyó irtást. A tavaszi nap megerősése nem sokáig késik. — A tavaszi munkák megkezdődnek a szőlőkben és gyümölcsösökben. A jó gazda azonban már a fák rügyeinek fakadása előtt hozzájárul a hernyóirtáshoz. Március végéig a szőlőkben, gyümölcsösökben és kertekben levő fákat és bokrokat a kártékony hernyóktól, hernyófészkektől és lepketojásoktól megtisztítják és a később mutatkozó hernyókat elpusztítják. Ajánlatos, hogy a hernyóirtáshoz minél előbb hozzálassanak a gazdák.

— Aktív Németország ke es kedelmi mérlege. Hivatalos statisztikai adatok szerint Németország kivitele 17 milliárdtal haladta felül január hónapban a behozatalt.

— Ingallant vásárolt egy budapesti gépgyár Szuboticon. Jurity Antal tulajdonába levő beltéri emeletes házat Hoffer és Schranz budapesti mezőgazdasági gépgyár 4 millió koronáért megvásárolta. A kávéház helyiségeit gépraktárrá fogják átalakítani.

Május elején megnyílik az ideiglenes zsidókórház.

— Eredeti tudósításunk —

A Bácskai Nap'ó közölte volt, hogy Dr. Singer Bernát izraelita szeretetkórház egyesület karöltve az SHS. állambeli zsidó híközségek szövetségével nagy, 300 ágyas modern kórházat létesít Subotican. Az egyesületnek a szövetséggel folyó tárgyalásai szép haladnak, úgy hogy előreláthatólag a nyár folyamán megkezdődhetnek az építkezések.

A szeretetkórház egyesület elnöke vezetésével a humanitárius célkitűzésükben tegnap ülésén elhatározta, hogy a nagy kórház felépítéséig ideiglenes kórházat létesít, hogy a szenvedő betegeknek addigra is gyógyulási biztosítson.

Rákosi József helybeli kereskedő ennek a nemes tervnek megvalósítását elősegítendő, feljuttatta Tolstojeva utcai házának egy három szobából és mellékhelyiségekkel álló lakását az ideiglenes kórház céljaira.

Az egyesület vezetősége a felajánlott helyiségeket a hatóságok jóváhagyásával feltételezetlenül elfogadta, azonban felmerült az a terv is, hogy az egyesület kibérel egy 6-8 szobából álló lakást, hogy az ideiglenes kórházat 20-25 ágyal rendezhesse be, mert a Rákosi-féle megoldással egyelőre csak 8 ágyas kórházat lehetne berendezni.

Gróf Vilmos egyesületi elnök bejelentette, hogy ő és tíz egyesületi tagjára hajlandók 500 000 korona erejéig készízetési kezességet vállalni a Szeretkórház egyesületre, ha az ideiglenes kórház céljaira 6-8 szobából álló házat lehetne vásárolni.

A két megoldás közül az egyik május hónapban megoldásra fog kerülni, úgy hogy az ideiglenes kórház május első napjában biztosan meg fog nyitni.

— Vagonlakók a S. H. S. királyság területén. Beográdi hivatalos jelentés szerint a királyság területén 3700 vasutas lakik vagonokban. A közlekedésügyi miniszter reméli, hogy ezek a vagonok hamarosan felszabadulnak.

— 7 darab permetező kenna története. A rendőrség elfogta Gyurica Pétert, aki Barék László résművesétől 7 darab permetező fecskeerdőt elloptott. Az eset még december 31-én történt. Gyurica a lopott permetezőket Pietkoszky Teza reinitáival ismerősként vette eladás céljából. Pietkoszky Teza azonban permetezőket Kovacs Szilveszternek adta át, hogy adja el, aki 3 permetező kannaért 2800 koronáért el is adta. A többi 4 permetező a letartóztatottak vallomása alapján a mejsai szőlőkben, homokba elásva találták meg a rendőrség. — Ugyancsak Barék résművesétől lopott el Torcsényi Ernő egy regulátor órát, amelyet a rendőrség már át is adott a károsultnak.

— Aknamunt a Montenegroban. Páris. Az eszakkamerikai Egyesült Államokban propagandát kezdtek, amelynek az a célja, hogy Montenegroban zavaros állapotokat idézzenek elő. A mozgalmat élén néhány eibocsított tisztviselő áll, akiket munkájukban lelkiismeretlen politikai s velünk ellenséges államokból kiinduló propaganda támogat.

— Apponyi emlékiratai. Budapest. Apponyi Albert emlékiratait dolgozik. Az emlékirat első felével, amely 1899-ig terjed, már elkészült és ez a jövő héten megjelenik.

— C illaux könyve. — Páris. Cailaux volt francia miniszter ezen cím alatt: Hová vezet Franciaország útja; Hová jut Európa? könyvet írt, amelyben párhuzamot von Európának 1914 és 1921. évi gazdasági helyzete között. Könyvében foglalkozik a szerző Franciaország gazdasági és politikai helyzetével s arra a következtetésre jut, hogy Franciaország még nem lépett arra az útra, mely a gazdasági megújulás felé vezet.

— A Duna-kérdés. Páris. Brüsszelben összeült az a bizottság, a mely a dunai forgalomra vonatkozó határozatokat fogja általánossá tenni. — Az előző hangszólyozta a rajnai összeköttetés szükségességét. A bizottság tagjai tárgyalták Angliának a tőrekvésért, hogy Bécs és Konstanza között az egész hejzást a saját kezelésükbe és felügyeletük alá vegyék.

— Mennyi a katonák száma az egyes államokban? A statisztikai adatok szerint az egyes államokban az összlakosságból százalékokban a következő a katonai szolgálatot teljesítők száma: Németországban 0.17, Portugáliában 0.19, Magyarországon és Ausztriában 0.50 Lengyelországban 1.03, Csehszlovákiában 1.47, az S. H. S. királyságban 1.53, Belgiumban 1.49, Szovjetországon 3.23, Eszlandban 1.16 és Franciaországban 2.19 százalék.

— Kisiklői mozdony. Hétfőn délelőtt egy órakor a gurító végénen hibés valóállítás következtében egy 326. sorozatú mozdony a vágányról kiugrott, ami miatt a tolatás 6 óráig szünetelt.

— A farsang vége. Hamvazó zeredával beépünk a nagyböjtbe. A hosszú farsang után azt hinné az ember, hogy mindenki kimulatja magát a nagyböjt az idén méltósággal, nyugodt lesz. Valójában nem így áll a dolog. Az idén a nagyböjt is lármásnak ígérkezik, sok táncmulatság vár lezajlásra. Jól van e ez így? Ez a lelkiismeret kérdése, előlét vitkozni nem lehet. Annyi bizonyos, hogy Róma és Bizanc akkor mulatott a lejjobban, amikor már lánggal égtek a házuk.

— Felalálták a vasbetonkoporót. A szegedi építőiparosok anyag és rajzállítást rendeztek Szegeden, mely most nyílt meg. A kiállítás szenzációja egy vasbetonkoporó volt. A merész újítás előbb teszi az anyagot, másfelől pótolja a fát, csupán az a hátrány, hogy rendkívül súlyos. A vasbetonkoporó színe olyan mintha tölgyfa volna. Aki praktikusnak találja az újítást, ezentúl vasbetonban temetheti el magát.

— A perzsa sah Nizzában. Párisi tudósítás szerint a perzsa sah Marceillesbe érkezett s onnan Nizzába utazik. A perzsa sah két hetet fog tölteni a tengerparton.

— A passzív élelmezési területéről való gondoskodás. Hogy a lehetőségig enyhíthessék a passzív területek insége az agrárreform miniszter intézkedése folytán különös figyelmet fordít ezen vidékek felé. A fölös számu lakosságot Délserbiában fogja még a folyó év tavaszán — letelepíteni. Ennek az intézkedésnek kettős haszna lesz. Egyrészt levezeti az inséges területek fölös népességét s ezzel az élelmezést könnyíti meg; másrészt pedig Délserbiának ritkán lakott vidékeit benépesíti s annak mezőgazdasági értékesítését teszi lehetővé.

— Tündér'akti lányok. Tegnap este 9 órai kezdettel a Városi színházban Pietsch Ferencné, a Műpártoló Körének elnöknője jósikerű kabaré előadást rendezett. Az előadáson a műpártolóké gárdáján kívül az Alhambra-Bar művészei közül is felléptek néhányan. A prólógi Singer Erika adta elő. A szellemes szöveget bájosan és sok szeretettel mondta el. Fényes Gizike az Alhambra bár művésznője hollandi facipő táncot lejtett. Gyurika steppelt. Fehér Anna énekelt. Az 5. szám Csuthy Elemér tréfája volt. Szünet után Csizsai kuplékat énekelt. Utána a 2. Eldor akrobata, Bobbi Hopp következett, Marci táncolt, Garzova Fedora, Csizsai, majd a „Szérum“ c. bohózatot Pietschné, Baán Gabi, Barics Erzsébet, Csizsai, Fillingner I. és Vojnics K. játékosok látk. Az est jól sikerült. Utána tánc volt. A kedden délután és hétfőn este előadott Heltai Jenő Tündér'akti lányok című szalondarab szereposztása nem sikerült. Régen tudott dolog, hogy az előadás sikerét sokszor nem a szerep, hanem a színész rutinja, tehetsége viszi elfogadható sikerre. — A szerephez tehát jó szereplő kell, mert a szöveg tartalmát, a mint azt ebben az esetben konstátálni kell, a játékosok nem tudták kihozni és a darab ellaposodott. — A szereplők közül kiűnt Weisz Jenke és Sebők János.

Utazókat és képviselőteket

köres egy nagy
likör-, rum-, cognac- és
spiritus áru gyár.

Ajánlatok annak a körletnek megadásával, melyben az illetők a vevők ismeretségével bírnak, a következő címre adandók:
Postfach 4, Zagreb,
Hauptpost.

Miniszteri rendelet a dinár árfolyamának védelmére. — Kumanudi pénzügyminiszter rendeletei. —

A dinár árfolyamának az utóbb időben tapasztalható esése komoly aggodalomra adott okot. Kumanudi pénzügyminiszter a maga hatáskörében szigorú vizsgálatot rendelt el, amelynek során megállapítást nyert az, hogy

a dinár rohamos esése lelki ismeretlen bankspekulációk és manőverek eredménye.

Már az eddig érvényben volt rendelet is megszorította a valuta-kereskedelem szabadságát és feltevéhez köve csak a Narodna banka új engedete meg a kereskedelmet. — A rendelet szerint a kiváltságos bankok kötelesek voltak a Narodna Banknál elhelyezni az összevásárolt valutát, ahol azt átváltották a megfelelő külföldi értékekre.

A bankok azonban ezt eljárást elkerülték, hanem maguk vitték ki a valutát külföldre.

A rendelet kötelező intézkedései dacára nem vezették erről a valutakiszállításról, sem pedig az ellenérték behozataláról semmiféle ellenőrzést. Ekként a visszaélések rendkívül nagy mértékben felburjánzottak, s a miniszter néhány bankot rendkívül érzékenyen megbüntetett.

Hogy az eddigi visszaélések elkerülhetők legyenek a pénzügyminiszter a minisztertanács elé a következő javaslatot terjesztette:

Mindenmely valutának kivitele fölött, ezen tilalom alól a pénzügyminiszter szükség esetén felmentést adhat s a Narodna bankkal egyetértéssel megállapítja ezokat a feltételeket, melyek mellett s azt az összeggel, amelyben a valuta kivihető legyen.

Ezen rendelet a Szubene Novinében történt megjelenéskor lép életbe.

A minisztertanács február hó 25 én tartott ülésében elfogadta a pénzügyminiszter előterjesztését, azt jóváhagyta s megbízta a pénzügyminisztert annak a végrehajtásával.

Ezen rendelet alapján a pénzügyminiszter a következő további rendeleteket adta ki:

1. Tilos bankoknak és egyeseknek bármilyen valutát effektív dinárt bármely külföldi börzének eladni, dinárra szóló csekkel, hitellevelettel, kötelező jeggyel kiadni.

Egyedül a Narodna Banka jogosult külföldre dinárt s dinárra szóló más fizetési eszközt eladni.

A mai napig kötött adás-vételi ügyletek 8 nap alatt bejelentendők a Narodna Banknak. Ezen bejelentésben feltüntetendő, hogy mikor jött létre, mi az összegben: külföldre szóló kereskedelmi ügylet. Ezen ügyleteket egy hó lefolyása alatt le kell bonyolítani.

2. Tilos ügyintézeteknek, mint magánosoknak valutát és devizát, vagy bármely fizetési eszközt külföldi piacokra tranzakciók céljából kivinni.

Ezeket az ügyleteket kizárólag a Narodna Banka bonyolítja le.

3. Bank és váltóüzletek, valamint egyes személyek csak a rendelet intézkedéseinek megtartásával jogosultak dinárt vásárolni.

4. Külföldi fizetések teljesítése céljából történendő valutavásár-

láshoz engedélyt csak a pénzügyminiszter adhat.

5. Kivitelre foglalkozó bankok nem biztosíthatják önmaguknál a kivitelre szóló valutát, hanem kizárólag a „Narodna Banka”-nál, vagy annak egyes fiókjainál.

A pénzügyminiszter ezen rendelkezésével a következő utasításokat fűzi:

Mindazok a kereskedők és nem kereskedők, akik a külföldön szándékoznak árut vásárolni, ezen áruk vételárának fedezésére szükséges valutát csak a Narodna Banka jóváhagyásával vásárolhatják meg. Ezen jóváhagyás kiszakozása céljából igazolni kell, hogy a külföldi áru vonatkozó adásvételi ügylet csakugyan létrejött, a kötelező nyilatkozatot, hogy az engedélyezett külföldi valutát nem fogja más áru vásárlására fordítani, csak arra, melynek fedezetére a kivitel engedélyt kérte.

A Narodna Bank és ennek fiókintézetei mellett működő bizottságok meg fogják állapítani, hogy a kért áruvásárlás szükséges-e vagy sem s így a behozatala kívánatos-e vagy sem.

Annak bizonyítása céljából, hogy valamely áru vonatkozólag az adás-vételi ügylet csakugyan létrejött, bizonyítékul fog szolgálni az eladó cég köllevele, melyet az illetékes külföldi kereskedelmi kamara fog igazolni.

Ha a kamarai igazolással ellátott köllevel feltételeiből megállapítható hogy az áru vételára előre fizetendő, akkor a szükséges valutafedezet vásárlása azonnal megengedendő, ellenkező esetben csak akkor engedendő meg a valutavásárlás, amikor külföldön a vételár esedékessé válik.

Belföldi bank által kiadott valutát más belföldi intézet nem vásárolhat, csupán a Narodna Banka és annak fiókjai. Bankok egymás között nem adhatnak vehetnek devizát abból a célból, hogy a külföldön saját számlára fizetést teljesítsenek.

Aki áru vásárlására engedélyezett devizával más árut vásárol, az a rendeletekben megállapított büntetésen kívül a büntető törvény rendelkezései szerint is büntetendő.

Az áruvétel céljára szükséges valuta vásárlásához az engedélyt a következő helyeken adják ki: Beogradban: Észak Szerbia részére; Zagrebben: Horvát Szlavónia részére; Ljubljanában: Szlovénia részére; Splitben: Dalmácia részére, Skopljében: Dél Szerbia részére, Novisadon: Vojvodina részére.

Az áru behozatala alkalmával fel kell mutatni a Narodna Banka engedélyét. Ugyanekkor csatolni kell egy másolatot. A vámhivatal az eredeti engedélyre rávezeti a behozatal megtörténtét s azután visszaszolgáltatja azt a félnek.

Ezen rendelet a Szubene Novinében történt megjelenés után lép hatályba.

— A görög tiszték behívása. Athén. A hadügyminiszter parancsot adott ki, melyben meghagyja az ország területén levő összes tartalékos tiszteknek, hogy szonnal vonuljanak be a kiszáslai frontra.

Rendelet a személyazonossági igazolványok kiadásáról.

A városháza folyosóján, mióta a miniszterium rendelete folytán személyazonossági igazolványokat kell beszerezni a polgároknak, állandóan sok az ácsorgó.

Vannak olyanok, akik csak azért jönnek, hogy a langyosra hevített levegőben elbészélgessenek. Randevuzókat is ehet látni. Vidéki és tanyai adófizetők is vannak, akik kisebb rejtekben vonulnak végig a hivatalok előtt. Sokan jönnek a folyosók díszítését is nézegetni. Az állandóan siető hivatalnokok, városi hejduk és a sok hivatalos ügyben eljáró ember, naponta úgy megtölti a szűk folyosókat, hogy a folytonos keletkezésben, kitérésben gyorsítsák a kénytelen egymásra várásban sok értékes idő mulik el kihasználatlanul.

A második emeleten, ahol a rendőrségi irodák vannak elhelyezve a várakozó közönség nagyobb számban van képviselve.

Az állandó ködös időben alig szűrődik át némi világosság. A folyosókon reggel 8 óra óta hullámzik a tömeg, keresgélve az éjtő számok között. Tíz óra felé a vastag páratelt levegőben a folytonos éjtő nyílás és kérdezőkötések között, mikor az ablakok már vastag könnyekeket izzadnak, a 108-as számú szoba előtt, ahol a személyazonossági igazolványokat intézik, hosszú hígyszó sorban ácsorognak az igazolványra várók.

Parfümöcs dámák, nagykedvű asszonyok, csizmás pipával fegyverzett öreg tanyaiak szoronganak egymás háta mögött. Fiúcskát tartó asszonyok kis csoportba tárgyalnak. Lányok, akiket lovagjaik elcsúszták a hosszú utra, hangos kacagás között tárgyalnak titkos eseteiket.

Öreg nének, akik elfáradtak az állásban, lekuporodnak a szennyes köre és elbólogatnak, míg mellettük tovább fut az idő.

Az ajtóban rendőr áll. Bajusza helykén kunkorodik az orra alatt. Kardjával néha nagyot csórtent és titokban, mikor az oszlop felé sétál, kis tükröt vesz elő a zsebéből.

Dél felé elhalkul a tömeg. Fáradi, unalmas arcokat láthatni mindenütt. Sokan álmosan a falnak támaszkodnak. A folyosót egészen elfoglalja a sok guggoló asszony, aki megával hozta pye rekét. A csomagokból előkerül a kenyér, szalonna. Néha léstát is lehet látni, jó grizez léstát, amit az öregek staneszliből eszegetik.

A vastag barna levegőben csak néha lehet hallani elfojtott sóhaj.

Egyóra felé legnagyobb a forgalom. Ilyenkor jönnek az ügyvédek, riporterek, kézbesítők és magán felek. A 108-as előtt a torlóásban újabb ismerősök találkoznak. — A tarka tömegből gyermeksisírás hallatszik.

Délután két óra felé, mikor a folyosói élet kissé elhalkult, az igazolványt várók tömege újabb érkezőkkel szaporodik.

A tisztogató asszonyok elvonulása után 3 órakor végre felébred a várakozók tömege. A rendőrnégyes sorba rendezi és a fal mellett felállítja a sort, melynek végét a katonai osztagnál a most érkezettek jelzik, méltatlan-

kodva, hogy ma nem kerülhet rájuk a sor.

Hat óra felé a fáradi irodaszemélyzet befejezi a munkát. A várakozóknak fele azonban még kint áll, akiket a rendőr figyelmeztet a hivatalos idő elmúlására.

Ez a sok hiábsvaló várakozás és időpazarlás Karakásevics Gábor rendőrfőkapitány napiparancsa értelmében a napokban már meg fog szűnni. A legutóbbi razzia alkalmával ugyanis kiűnt, hogy sokan vannak igazolvány nélkül. Hogy a kiállító hivatal munkáját és a közönség rövidebb idő alatt juthasson a személyazonossági igazolvány birtokába, a rendőrségi napparancs szerint

hétfőn, kedden és szerdán csak keletbúriak részére, csütörtökön, pénteken a tavankui és csikériai és szombaton az első és második kör lakosság részére állítanak ki igazolványokat.

Ezzel az üdvös rendelettel sok baj és kellemetlenség fog megszűnni, mert így nem kell sokaknak naphosszat várakozással eltölteni idejüket, hanem szalait dolgozhatnak.

64 koronás fa a vasutasoknak

Mikor a napilapok fáról írnak, elkezeredés fogja el a szegény embert olvasás közben. — A 180 koronás árat, csak az tudja megfizetni, akinek nem kerül fáradságába a kasszába belenyulni. A munkás ember azonban kasszáját kenyeres tisznyájában hordja, ami nincs negyra szabva, mert legfőbbnyire a kenyere is kicsi, meg a pénze is kevés.

A magas faárakat most a vasutasok úgy akarják leszállítani és egyben a szegény nép osztályon segíteni, hogy a fakereskedők melőzésével hozatnak fát Horvátországból.

A vasutasok akcióját a vasúti főnökségek is segítik. Minden főnökség a fűtőházi, állomási, raktár, szerelési főnökség külön vagonokat bocsájtot a vasutasok rendelkezésére, amelyeken fát Normanciról és Nasicáról fogják Subotičára szállítani.

A szerelvények 20—30 kocsiból állanak. A fát rezsiben hozzák be a városba, méterenként 64 korona árban. Vasutas családok most néhány heti időre ellesnek láva fával amennyiben 20—40 métert vásároltak általában a vasutasok.

— Vátságban van az olasz rizskivitel. Az olasz kormány a rizstermelők nemzeti szindikátusának közbenjárására megengedte újból a rizs kivitelét. Az olasz rizstermelőknek igen súlyos válsággal kell megüzdeniük, mert a külföldi piacok elsősorban az SHS királyság és Levante, tekintettel a lira árnyalg magas árfolyamára, nem tudják az árat megfizetni. — A külföldi piacokon a spanyol és az indiai rizs nagyon sok helyen kiszorította az olasz rizst. Középszelet országban a rizshántolók mindentől redukálták az üzemet.